

अप्रतीतावपि, दशपाद्युणादिवृत्तौ (1-112) 'पशिः सौत्रो धातुर्नाशने' इति दर्शनात् नाशनार्थकत्वमस्येति ज्ञायते । "पसधातुर्दन्त्यान्तः सौत्रो गत्यर्थ इति माधवः, तालव्यान्त इति काशिका" इति बालमनोरमायाम्, तथा, अष्टाध्यायीप्रकाशिकायाम् (देवप्रकाशपातञ्जलकृतायाम्) 'जपजभ—' (7-4-86) इत्यत्र 'पम्पश्यते, पम्पशीति गत्यर्थकोऽयं धातुः।' इत्युदाहृतत्वाच्च गतावप्ययं प्रयुज्यते इति ज्ञेयम् ।

शब्दिकरणस्यौत्सर्गिकत्वात्, क्षीरतरङ्गिण्याम् 'पशोऽनुपसर्गात्' (ग. सू. चुरादौ) इत्यत्र "गतावित्येव, अर्थानिर्देशात् । 'अनार्षोऽयम्' इति चन्द्रः । 'भ्वादेशचुरादेश्वानुपसर्गस्य पशेः णिच्यदन्तत्वविधिः—' इत्येके । पशयति । उपसर्गान्नास्ति प्रपशति ।" इत्युक्तत्वाच्च धातोरस्य भ्वादौ पाठः, गत्यर्थकत्वं चेति ज्ञायते । प्रकृतसूत्रे (7-4-86) 'पस' इति दन्त्यान्तत्वेन केचित् पठन्ति ।

गतौ सकर्मकः, नाशने त्वकर्मकः ।

अनिङ्कारिकासु धातोरस्योपादानाभावेन सेद्धत्वं, 'शेषात् कर्तरि परस्मैपदम्' (1-3-78) इति परस्मैपदत्वं चेति यथायथमूह्यम् ।

पाशकः-शिका, पाशकः-शिका, पिपशिषकः-षिका, ¹पम्पशकः-पंपशकः-शिका ; पशिता-त्री, पाशयिता-त्री, पिपशिषिता-त्री, पम्पशिता-त्री ;

पशन्-न्ती, पाशयन्-न्ती, पिपशिषन्-न्ती ; —

पशिष्यन्-न्ती-ती, पाशयिष्यन्-न्ती-ती, पिपशिषिष्यन्-न्ती-ती ; —

— पाशयमानः, पाशयिष्यमाणः, — पम्पश्यमानः, पम्पशिष्यमाणः ;

²पद्-पद्-पशौ-पशः ; — —

पशितम्-तः-तवान्, पाशितः, पिपशिषितः, पम्पशितः-तवान् ;

पशः, पाशः, पिपशिषुः, पम्पशः ;

पशितव्यम्, पाशयितव्यम्, पिपशिषितव्यम्, पम्पशितव्यम् ;

पशनीयम्, पाशनीयम्, पिपशिषणीयम्, पम्पशनीयम् ;

पाश्यम्, पाश्यम्, पिपशिष्यम्, पम्पश्यम् ;

ईषत्पशः-दुष्पशः-सुपशः ; — —

1. यङन्ताण्वुलि, 'जपजभदहदशभञ्जपशां च' (7-4-86) इति अभ्यासस्य नुगागमः ।

'स च पदान्तवद् वाच्यः' (वा. 7-4-86) इति पदान्तवद्भावे सति, 'वा पदान्तस्य' (8-4-59) इति परस्वरणविकल्पः । एवं यङन्ते सर्वत्र ज्ञेयम् ।

2. क्पि, 'ब्रध्नस्ज—' (8-2-36) इत्यादिना षत्वे जश्त्वे च रूपम् ।